

Departament de Pedagogia

PUBLICACIÓ

► **Escola d'adults de Salt: 30 anys al servei del poble. Salt, 1976-2006**

Coordinador: Sebas Parra

Edita: CFA Les Bernardes/Escola d'Adults de Salt, 2006

El llibre es va presentar el dia 13 de desembre de 2006 al CFA Les Bernardes de Salt. A la presentació que Sebas Parra va fer del llibre, deia: «Comences a llegir un llibre especial. Un llibre nascut per celebrar els 30 anys al servei del poble de l'Escola d'adults de Salt: 30 anys són molts, són una bona part de la vida adulta d'una persona i l'Escola d'adults de Salt no és una escola més, és un reconegut exemple de bones pràctiques en l'educació i la formació de persones adultes a casa nostra. Però és un llibre especial no només per la seva aportació a la commemoració d'aquesta primera, llarga i rica etapa de vida de l'escola, sinó, també, des de la perspectiva de la història: tanca un temps d'experiències irrepetibles, un model social en matèria d'educació de persones adultes i un tarannà metodològic i és una mena de testimoni del simbòlic adéu a les persones que han dirigit i orientat en gran part la vida d'aquesta entitat saltenca.» El llibre és un testimoni de l'adéu a una etapa de 30 anys de pràctica educativa, 30 anys, per

moltes raons, irrepetibles i l'adéu a dues persones que han dirigit i orientat aquesta experiència: Joan Colomer i Sebas Parra.

El llibre integra tres parts ben diferenciades: Una primera, Els "saltrenta", amb una mirada sobre diversos aspectes de la vida quotidiana de Salt al voltant dels anys 30: en alguns casos una pinzellada de l'època i en altres mostrant també l'evolució posterior. S'ha pretès dibuixar el perfil d'un temps i d'un poble que caminava amb pressa i determinació enmig de grans dificultats, i alhora mostrar l'entorn on va néixer l'Escola.

Una segona part, i en certa manera complementària a la primera, que és la visió d'aquest període des de l'Escola: temàticament tan diversa com la comunitat humana que la forma, però molt valuosa tenint en compte que més de la meitat de les aportacions surten

de la mà de les persones que tot just aprenen a expressar les paraules bàsiques de la llengua. I una tercera part, que és el recull de 30 dobles mirades, textos i fotografies, totes plenes d'afecte, de persones i entitats que representen els milers d'homes i dones, institucions, serveis, entitats, col·lectius i grups de tota mena que els han acompanyat a l'hora d'ensenyar i aprendre al llarg d'aquestes tres dècades.

La part final del llibre està dedicada a tres mestres de mestres, i amics i col·laboradors especials de l'escola: Miquel Soler Roca, el nicaragüenc Orlando Pineda i Paco García de Haro.

I, com un fil conductor de tot plegat, cal esmentar els poemes de Salvador Sunyer, els dibuixos de Vicenç Huedo i el bon fer i els detalls de Pep Caballé, igualment mestres, amics i solidaris, que han acabat de donar forma i contingut al llibre.

PUBLICACIÓ

► **Els mestres de la República**

Autors: Raimon Portell i Salomó Marquès

Edita: Ara Llibres, Barcelona 2006

Quan l'analfabetisme era un mal crònic que semblava que no tenia remei. Quan no hi havia escoles per a tothom i milers de nens corrien pels carrers, malnodrits, amb la salut precària. Quan no hi havia espais per jugar i hi havia una manca d'higiene i de cultura, va néixer una generació de mestres que, amb el

referent d'Europa, va crear una escola nova i moderna adaptada als nous temps. La gran innovació d'aquesta nova pedagogia era el respecte a l'infant, els seus temps, els seus ritmes, la seva capacitat d'entendre l'entorn, apropiar-se'l i construir-se'n una imatge. Els nens deixaven d'estar lligats a la taula recitant com lloros per parlar i escriure sobre allò que els envoltava. Era una escola laica i mixta que volia respectar l'opció religiosa de cadascú, sense imposicions, sense la missa diària.

Els mestres de la República és, doncs, un homenatge a totes aquelles persones que van lluitar per construir una escola nova que formés ciutadans lliures, cultes i amb veu pròpia.

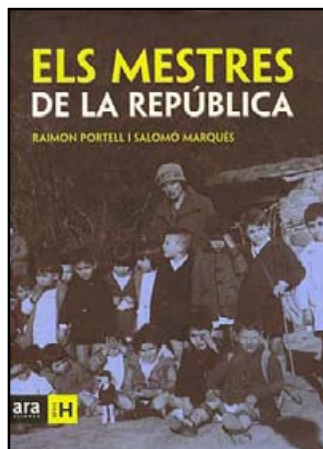
PUBLICACIÓ

► **L'Escola d'adults de Salt: una mirada apassionada**

Autor: Sebas Parra

Edita: CCG Edicions, Girona 2007

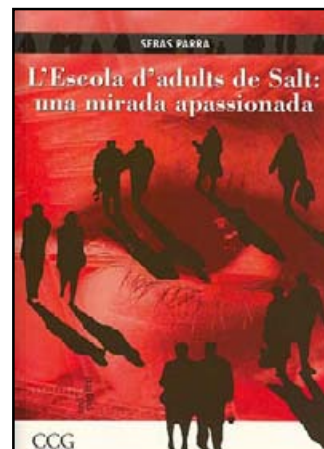
Unes classes nocturnes i gratuïtes dirigides a les persones adultes, obreres i obrers majoritàriament, de la Vila de Salt organitzades per l'Associació de Veïns el curs 75-76 són l'embrió de l'Escola d'adults de Salt, l'experiència més emblemàtica d'arreu les terres catalanes. Una experiència que opta per un model social i comunitari al servei de la construcció d'una societat intercultural fora dels models escolars típics de la formació

d'adults a casa nostra i que ha lluitat amb fermesa pel dret de tothom a l'educació al llarg de la vida fins que, paradoxalment, un govern nacionalista i d'esquerres decideix que no encaixa en les seves polítiques.

Sebas Parra, que ha viscut aquests 30 anys d'història amb intensitat militant, fa, en paraules de l'autor del pròleg un relat dur i alhora tendre, radical i emotiu a parts iguals, desesperançat, però ple d'esperança, escrit apassionadament i sense concessions.

Els qui es decideixin a llegir aquest llibre, hi trobaran un petit tresor, curull de vida i de professionalitat, una fusió gairebé perfecta de teoria i pràctica, de persona i ofici; una experiència educativa d'una qualitat extraordinària i una mostra, difícil de trobar, de la millor pedagogia.

2004. La igualtat de drets de les persones immigrades pobres i l'eradicació de l'analfabetisme a Nicaragua han ocupat el centre de la seva militància.

PUBLICACIÓ

► **L'Escala, un planter de mestres (1900-1939)**

Autor: Salomó Marquès Sureda

Edita: Bàlec llibres, Girona 2006

Es tracta d'una investigació sobre els mestres nascuts al municipi de l'Escala entre 1900 i 1939. Sorprenentment per a un municipi de 2.515 habitants a principi de segle XX, 34 joves van seguir la carrera del magisteri. Aquest fet és el que motivà la present investigació, la qual, a través de l'anàlisi de la biografia de cadascun d'aquests mestres,

recupera una part de la història i la memòria de l'Escola i, com a conseqüència, de la nostra història més recent.

L'estudi biogràfic ve acompanyat per una prèvia panoràmica general sobre la formació del magisteri català durant el primer terç del segle XX, així com d'una anàlisi de la realitat escolar de l'Escala en aquella època.

PUBLICACIÓ

► **La migración extranjera en España: balance y perspectivas**

Coordinadors: *Josep Miquel Paludàries i Carles Serra*

Edita: *CCG Edicions, Girona 2007*

Després de quatre congressos sobre la immigració a Espanya, s'ha realitzat ja un llarg recorregut en l'anàlisi de les migracions estrangeres a l'Estat Espanyol. A partir dels treballs presentats en el IV Congrés, celebrat a Girona a finals de l'any 2004, els responsables dels diferents grups en què es van estructurar els debats realitzen un estat de la qüestió que ens aproxima als avenços de la investigació realitzada en cadascun d'aquests àmbits.

La migración extranjera en España: balance y perspectivas ens proporciona, doncs, un acostament a les temàtiques, mètodes i perspectives adoptades pels investigadors d'àmbits com la demografia, el dret, l'economia, la discriminació, la salut, el gènere i el tractament comunicatiu de la immigració a

Espanya. Així mateix el llibre també recull les reflexions d'Alejandro Portes i Amina Bargach, dues figures de reconegut prestigi en l'anàlisi dels fenòmens migratoris.

PUBLICACIÓ

► **Diversitat, racisme i violència. Conflictes a l'educació secundària**

Autor: *Carles Serra.*

Edita: *EUMO Editorial, Vic 2006*

El treball que Carles Serra ha fet sobre els conflictes a l'educació secundària relacionats amb la nova immigració presenta els discursos d'etnicitat que desenvolupen els mateixos alumnes: els discursos sobre els col·lectius català i espanyol, d'una banda, i els discursos

al voltant dels nous immigrants. L'estudi, a més, mostra com aquests discursos condicionen les relacions que els alumnes estableixen i presenta i analitza les diferents formes de violència que exerceixen. Especialment colpidora és l'anàlisi que fa de la relació entre la ideologia racista i les formes de violència projectades sobre els fills dels nous immigrants.

Aquesta relació, segons l'autor de l'obra, "no ens fa creure que els alumnes que intimidem o agredeixem els seus companys magribins són els alumnes més racistes, sinó que aquests alumnes escullen els companys magribins com a víctimes perquè el racisme de la resta dels seus companys fa més acceptables aquestes agressions".

TESI DOCTORAL

► **L'ajuda humanitària dels quàquers als infants de Catalunya durant la Guerra Civil, (1936-1939)**

Autora: Rosa Serra i Sala

Direcció: Dr. Salomó Marquès

I. INICIS.

El dia de Nadal de 1936, els quàquers van instal·lar una petita cantina per servir llet amb cacau als primers infants refugiats que procedien de diversos punts de l'Estat espanyol i arribaven a Barcelona en tren; al cap de tres anys la seva acció humanitària s'havia estès pel territori català i el marc geogràfic de l'ajuda arribà a 23 comarques i 119 municipis i un total de 148.867 infants atesos diàriament.

II. QUI SÓN ELS QUÀQUERS?

Els quàquers són una entitat religiosa humanitària, els objectius de la qual, es projecten en oferir ajuda a la població civil en situacions extremes, no tenen una vinculació política directa en les intervencions, és per això que durant la Guerra Civil van oferir l'ajuda a ambdós costats del conflicte armat però com que són malvistos per l'exèrcit franquista, la població sota el seu domini rep les conseqüències d'aquesta manca de voluntat dels sublevats, només en un cas molt localitzat acceptaran rebre aliments i roba. El que pretenen és pal·liar el sofriment humà. Estan en contra de la guerra i també de qualsevol forma de submissió física o moral.

III. OBJECTIUS DEL PROJECTE QUÀQUER.

Durant la Guerra Civil, els quàquers es van plantejar tres objectius en el seu treball. El primer era aproximar posicions entre els dos sectors en guerra i atenuar l'enfrontament per aturar la desestructuració social i el desplaçament d'evacuats i refugiats de guerra.

Segon, calia detectar els punts de conflicte, cercar l'ajuda directa i alimentar els infants a través de les cantines per evitar desplaçaments que desarrelessin encara més els infants refugiats.

Després van veure la necessitat de recolzar i organitzar colònies infantils al camp i a la muntanya per tal d'allunyar els infants dels focus insalubres i destruïts, estimular el seu estat de salut, millorar la seva educació i superar l'estat de desnutrició.

Tots els testimonis amb qui he tingut la sort de parlar n'estan agraïts. La xarxa que van establir els quàquers era coherent, cohesionada i eficaç.

El tercer fou coordinar algunes fonts d'ajuda humanitària de procedència estrangera a través d'una Comissió Internacional per tal d'unificar criteris de treball, aprofitar millor els recursos i canalitzar de manera òptima l'ajut econòmic i en espècies que arribava de diferents països.

La seva ajuda fou excel·lent i van salvar moltes vides. ◀

Departament de Didàctiques Específiques

PUBLICACIÓ

► **El Cercle Manuel de Falla de Barcelona (1947-c.1957): l'obra musical i el seu context**

Autor: Miquel Alsina

Edita: Institut d'Estudis Il·lerdencs, Lleida 2007

L'obra que acaba de publicar l'Institut d'Estudis Il·lerdencs (Fundació Pública de la Diputació de Lleida), va guanyar el XVIII Premi d'Investigació Musical Emili Pujol (2005) que convoca anualment la mateixa institució.

El text del llibre és una revisió adaptada de la tesi doctoral de Miquel Alsina, llegida a la UAB el desembre de 2003. José María García Laborda, co-director de la tesi i professor de musicologia de la Universidad de Salamanca és l'autor del pròleg que s'incorpora a l'edició del llibre.

Les activitats del Cercle Manuel de Falla es varen iniciar l'abril de 1947, a l'abric de l'Institut Francès de Barcelona, amb un concert d'homenatge a Falla, mesos després de la mort del compositor. Juntament amb els altres cercles de l'Institut Francès (Cercle d'Arts Plàstiques Maillol, Cercle de Cinema Lumière, Cercle Literari, etc.), durant prop d'una dècada,